

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

Стенографски протокол

София, 15 март 1978 година

/Открито в 16,15 часа/

- 0 -

ДНЕВЕН РЕД

1. Разпределение на писите "Всичко е свършено" от Олби и "Сенки" от Салтиков-Шедрин.
2. Обсъждане на проекта за репертоар на камерна сцена през сезоните 1978-79 и 1979-80 година.

- 0 -

ПРИСЪСТВУВАТ:

з.д.к. Дико Фучеджиев – председател
н.а. проф. Кръстово Мирски
з.а. Енчо Халачев
Банcho Банов
Антония Каракостова
н.а. Маргарита Дупаринова
з.а. Славка Славова
з.а. Виолета Гинdeva
з.а. Николина Лекова
Николай Николаев
Кирил Неделчев
Крум Табаков
Иван Добчев

ОТСЪСТВУВАТ:

н.а. Стефан Гецов – по неуважителни причини
н.а. Андрей Чапразов – по неуважителни причини
н.а. Любомир Кабакчиев – по уважителни причини – освободен от председателя на съвета Дико Фучеджиев за среща в Съюза на артистите

Крикор Азарян – по уважителни причини – освободен за срещата в Съюза на артистите

з.а. Сава Хашъмов – по уважителни причини – освободен за срещата в Съюза на артистите

Юлиян Вучков

з.а. Стефан Сърбов

доц. Димитър Канушев

Марин Гинев
 Владимир Каракашев
 н.а. проф. Филип Филипов
 Камен Зидаров
 Драгомир Асенов
 Никола Русев
 Колю Георгиев

- 0 -

О Т К Р И В А Н Е

ПРЕДС. З.Д.К. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Откривам заседанието на художествения съвет.

По неуважителни причини отсъствуват Стефан Гецов и Андрей Чапразов.

Освободени са от мен Кабакчиев, Крикор Азарян и Сава Хашимов, които имат среща в Съюза на артистите.

Предлагам следния дневен ред:

1. Разпределение на писите "Всичко е свършено" от Олби и "Сенки" от Салтиков-Щедрин.

2. Обсъждане на проекта за репертоар на камерна сцена през 1978-79 година и следващия сезон.

Има ли някакви други предложения?

ОБАЖДАТ СЕ: Нека да има и точка "Разни".

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Добре, трето - точка Разни.

Някакви други въпроси? Няма.

По първата точка на дневния ред давам думата на др. Иван Добчев, който е определен за режисьор-постановчик на писата

"Всичко е свършено" от Олби, да докладва предложението за разпределение и на направи изложение.

ПЪРВА ТОЧКА

ИВАН ДОБЧЕВ: Трябва ли да съобщавам и званията на артистите?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Няма нужда.

ИВАН ДОБЧЕВ: Правя следното

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА "ВСИЧКО Е СВЪРШЕНО"

Съпругата - Славка Славова

Метресата - Виолета Минкова

Синът - Васил Стойчев и Венелин Пехливанов

Дъщерята - Росица Данаилова и Дора Глинджева

Приятелят - Георги Раданов

Докторът - Стефан Сърбов и Слави Митев

Медицинската сестра - Таня Масалитинова и Мария Стефанова

Има двама фотографи и един репортер, за които аз имам някакви имена, но това са епизодични роли. Необходими ми са по-млади хора, по-пъргави. Моето предложение е за Дичев, Георги Мамалев, Емил Джамджиев.

Ако не е възможно да бъдат те, понеже не пасва с други пиеси, моля да ми дадете предложение.

Художник - Атанас Велянов

Композитор няма да има, понеже няма да използваме музика

Другото мисля, че не е моя работа.

Сега, ако трябва да изложа някакво основание, аз съм

написал няколко думи за всеки случай защо предлагам такова разпределение за тези роли.

Това, което първо ме шокира в писата на Олби "Всичко е свършено", е възрастовата характеристика на героите. Най-младият от тях - Дъщерята - е вече на 45 години. Разбира се още в първия прочит на писата този каприз на автора ни става напълно понятен. Наистина много~~по~~-страшно става това очакване на последния час на умиращия от едни хора, които вече са в своя залез.

От друга страна обаче Олби твърде малко се занимава с възрастта на своите герои или поне не експлоатира като аргумент характера на техните взаимоотношения.

Героите по-скоро се изненадват при съзнаването на своята възраст. Съпругата и Метресата с удивление приемат факта, че Докторът вече 60 години работи и всъщност е на 86 години. В съзнанието на всеки един от тях възрастта някакси се е превърнала в някаква абстракция, нещо неорганично на личността, равнодушен брояч на дните ни, който няма връзка със сърцето.

Лелята на Съпругата умира на 62 години, но още на 26 тя е била мъртва. По-точно умря сърцето й или онази част от мозъка, която контролира душата.

Бавното и уверено приближаване на смъртта ги кара да погледнат отстрани на себе си и да осъзнаят не толкова физическото старяvanе, а състаряването на чувствителността, безвъзвратно отминалите детство, младост, невинност, любов, щастие, взаимност, констатиране на ужасния факт, че си самотен, излишен, "свършил курса", че си се затворил в спомените си и че действителният живот е едно безсмислено, безцелно движение на някакви непознати, безинтересни същества, които не обичам и не държа да ме обичат.

Струва ми се, че тази относителност на възрастта трябва да бъде материализирана в определянето на актьорите, които ще въпълняват тези герои. Осъзнаването на разликата между възрастта на героя и на актьора ще придобие за зрителя стойността на един допълнителен ефект на отчуждение. Колко по-интересна и любопитна става за нас една Жозефина Бекер, след като чуем за нейните 70-80 години. Или като пример – безбройните съобщения в рубриката на любопитни факти за 120-130-годишни джигити, които се усмихват като младежи на своите коне.

Иска ми се освен всичко това да приведа като твърде основателен аргумент според мене и невероятното физическо и психическо натоварване, което предстои на актьорите в тази пьеса и особено на тези, които ще играят в ролята на Съпругата и Метрешата.

Това е, което имам да кажа.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Имате думата по разпределението, което беше предложено.

Др. Лекова.

ИЗКАЗВАНИЯ

З.А. НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Въпреки че режисьорът доста аргументирано обосновава разпределението си, аз искам да поставя така въпроса. Когато ставаше дума за тази пьеса да влезе в репертоара на нашия театър и да се покани режисьор да я постави, основният аргумент плюс това, че пьесата е много хубава беше такъв: четири разкошни женски роли, осем актриси ще получат великолепни задачи

Сега виждаме, че именно двете централни роли са без втори изпълнителки, както и Георги Раданов. Сигурен съм, че дирек-

торът е настоявал да има цялостен втори състав, както съм и сигурна, че режисьорът категорично е отрекъл това искане и вероятно много аргументирано.

Но независимо от това мой дълг е, тъй като затова съм в художествения съвет, да не се съглася с никакви аргументи и да настоявам да се помисли за цялостен втори състав на това разпределение.

Нямам намерение да давам конкретни предложения. Пред режисьора е списъкът на театъра, на актрисите в театъра. Всички от 40 години нагоре са свободни. Да помисли за най-точното решение на втори изпълнители.

Нямам нищо против и предложените. Само поставям въпроса да се помисли за втори изпълнители. Това е мой дълг.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Искам да съобща само как ще протече работата.

Начало на репетициите 24 март, от 5 до 13 април вкл. прекъсване, на 25 май художествен съвет и на 31 май премиера.

Имате думата.

Др. Славова.

СЛАВКА СЛАВОВА: Сега към аргументите на другаря режисьор вие прибавихте и този аргумент – че...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не, това не е аргумент. Аз просто забравих да съобща това нещо. Моля. Защо го смятате като аргумент?!

СЛАВКА СЛАВОВА: Защото срокът е забележително кратък.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Това, което казах, не беше свързано с предложението за разпределение. На следващото разпределение аз също ще съобща за репетициите. Това е задължително и да се знае. Но това е отделен въпрос.

СЛАВКА СЛАВОВА: Когато аз прочетох писцата, имах абсолютно същите мисли, каквито и Нина Лекова преди малко каза - че това е една пьеса с четири чудесни роли за възрастни актриси по две - осем. На мене ми се струва, че този е смисълът, и единствено това има смисъл да се постави тази пьеса на Олби, защото ние вече играем Олби.

А за разлика от Нина, не намирам, че пьесата е чак толкова интересна и хубава. Майсторски написана, но проблемът нищо не ми говори на мене, лично говоря. Ако останеше на мене, аз не бих показвала на публиката едно такова нещо.

Но си казах: ето пьеса с четири много хубави женски роли, по две - осем.

Сега и аз съм изненадана от това. Първо съм изненадана от моето участие в пьесата и съм неприятно изненадана, че пак са сложили на двете най-интересни роли фактически по една изпълнителка.

Аз много моля и щенаправя предложение конкретно за тези роли, много моля и др. директор да бъде този път категоричен - да се включат още три актриси в това представление.

Моите предложения са:

Ако ви кажа, че не искам да играя, няма да ми повярват именно защото съм в художествения съвет. Аз бих предложила за моята роля Стефка Кацарска и Нина Лекова.

За втората роля - Виолета Минкова - чудесно. Но като имам пред вид това, което гледах по телевизията - "Харолд и Мод" с Маргарита Дупаринова, мисля, че Маргарита Дупаринова също чудесно би могла да изиграе метресата.

За Дора Глинджева не мога в момента да си помисля друго, защото самата аз ~~и~~ мислех за Дора Глинджева. И ако вие

бяхте предложили друга актриса за дъщерята, аз щях да ви обърна внимание за Дора Глинджева.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Т.е. другарко Славова, какво точно предлагате? Формулирайте по-ясно предложението си.

СЛАВКА СЛАВОВА: Та казвам:

За ролята на жената - Стефка Кацарска и Нина Лекова.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Обратното искате да кажете - Нина Лекова и Стефка Кацарска.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Няма никакво значение.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Има значение.

СЛАВКА СЛАВОВА: После искам в точка Разни да кажа нещо по този повод.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Този въпрос сега няма да го обсъждаме. Тука има установена практика в театъра, и не съм аз, който ще я обърне. Излишно е да дискутираме по този въпрос сега.

СЛАВКА СЛАВОВА: Ама вие не знаете аз какво ще предложа.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Добре.

СЛАВКА СЛАВОВА: Виолета Минкова и Маргарита Дупаринова.

И освен за Глинджева да се помисли за още една актриса с нея.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Те са две: Росица Данайлова и Дора Глинджева.

СЛАВКА СЛАВОВА: А, аз не чух Росица Данайлова.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: А за Приятеля предлагаш ли някого?

СЛАВКА СЛАВОВА: Не. Мислила съм за жените.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Др. Дупаринова.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Аз също смятам, че въпреки срока всяка актриса, която желае да участвува в тази пьеса, разбира се може да се подготви за този къс срок.

Колкото за моето участие, аз много благодаря на др. Славка Славова, но за мене било особено мъчително да участвувам в такова едно представление и особено пък ако някой режисьор не се есетил за мене.

Ето това е, което искам да кажа.

Но смятам съвсем определено, че трябва да има по две изпълнителки.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг кой иска думата? Др. Гинdeva.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Аз първо искам да приветствувам това начинание на нашето ръководство – да покани др. Добчев в нашия театър, защото това е един от най-интересните млади режисьори и нашият състав може да има само полза от неговото присъствие тук.

Моето мнение за двата състава на женските роли е също такова, каквото и на моите колежки, защото ние в началото, когато беше избран нашият съвет от колегите и се събрахме, поставихме като принцип да се държи на двата състава, особено за женските роли. А тука просто забелязвам как постепенно–постепенно този принцип се измества, за да се стигне ето до този случай, когато две такива големи женски роли остават с по един изпълнител.

Аз също не бих могла да дам препоръки и предложения за актриси, защото режисьорите най-добре могат да преценят това, но струва ми се, че за нашия театър е належащо да има по още един изпълнител на централните роли. Не само защото

ще бъде трудно връзването с голямата сцена и ще трябва да се играе малко, поради застостта на тези актриси в големите представления, но и заради творческите проблеми, които съществуват в нашия театър, а именно, че има толкова много актриси, при това неслучайни, при това не бездарни, при това не средна величина и имена, а обратното - крупни фигури, с които нашият театър се гордее, които стоят без работа.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Добре че има телевизия от време-навреме и други режисьори.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Да, за съжаление, но постановките в нашия театър са ограничени на брой и трябва да сеима пред вид това.

Това е, което исках да кажа.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг кой иска думата? Др. Каракостова.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Разбира се, че в нашия театър женската група, която е блестяща и много силна, би могла да предостави на един режисьор за разпределението специално на тази пьеса не даже по две, а по три изпълнителки и то много равностойни за тези четири женски роли. В нашата репертоарна политика на камерна сцена само за този сезон не случайно беше включването и на "Фантазиите на Фарятиев" с женските роли, не случайно е и включването на тази пьеса с толкова женски роли, с една значима проблематика, с една значима обществена сатира.

Аз тук не мога да се съглася с др. Славова, че пьесата като тематика не може да развлече съвременния зрител. Просто правя една такава вметната реплика.

Искам да кажа тук нещо друго - че ние действително

сме имали намерение, спирачки се на тази писка, да имаме четири великолепни женски роли по две – осем. Действително е така. Сега в момента са четири великолепни женски роли с шест изпълнителки.

На мене ми се струва, че не бива да бъдем безкрайно максималисти и да поставяме категорични условия и ултиматуми на режисьора, който за първи път ще се срещне с тази трупа, не познава достатъчно добре нейните творци, не е работил с тях, за да можем да го накараме в двете централни роли в един къс срок, какъвто е този, да работи с още две изпълнителки.

Отново повтарям – в този театър може да има и три изпълнителки на тези роли, безкомпромисни. Но неговото спиране на тези имена вече предполага и някаква концепция, която той иска да защити с това разпределение.

Аз лично го приемам.

И нещо друго искам да добавя. С Иван Добчев са водени нееднократни разговори тук в театъра и той удовлетвори редица корекции, които направи ръководството в неговите проекторазпределения, за да стигнат те до художествения съвет.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг кой иска думата? Др. Хала-чев.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Аз приемам това предложение. То ми е известно. С една препоръка само към др. Добчев – нека той да помисли, да му оставим свобода да помисли, и да излезе пред вас с едно предложение за тези интересни предложения, които се направиха и от трите жени. Аз намирам, че те са разумни предложения и добре е той да обмисли това нещо и да види начина, по който може да стане това включване на допълнително хора и включване – това е вече въпрос на тяхното излизане след

това - на представление. Вероятно може би малко по-късно, ако срокът действително е толкова къс, че на 31 май трябва да има премиера. Да има все пак др. Добчев възможност да проучи този проблем и да се яви пред директора с едно свое предложение допълнително.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Имам само предложение за Приятеля по две съображения: Раданов да има втори изпълнител Ганчо Ганчев. Плюс това да има цялостен втори състав. Според мене Ганчо Ганчев е подходящ за ролята.

И третото съображение - че Раданов е доста зает на голяма сцена, което ще пречи да може да се играе спектакълът на камерна сцена. Това не е малко съображение според мене.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг кой иска думата? Др. Николаев има думата.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Просто искам също да приветствувам идването на Добчев и бих искал да му кажа, че с такива добри актриси няма да му бъде тежко да работи даже идвете главни роли.

Предлагам за Съпругата плюс др. Славова и Николина Лекова.

За Метресата не мога в момента да дам предложение за втори човек.

За Приятеля поддържам мнението на Николина за Ганчо, като считам, че би могъл да свърши работа и то добра в ролята на Приятеля.

Ако случайно Добчев не го вижда в ролята на Приятеля, предлагам Ганчо да влезе като втори изпълнител на ролята на Доктора на мястото на Славчо Митев.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг някой иска ли думата?

Няма. Тогава да дадем думата на режисьора.

ОТГОВОР НА РЕЖИСЬОРА

ИВАН ДОБЧЕВ: Аз съм в една непривична за мене ситуация на този съвет. Обикновено съветите, на които съм присъствувал досега в практиката си, имат по-друг дух, по-друг характер. Някакси предложението, което се прави от един режисьор, който дълго време е мислил върху това предложение, тъй като от това разпределение зависи в крайна сметка реализацията на всичко, което е замислил, което иска да каже и то трябва да бъде едно единно цяло, едно добро разпределение – такова, каквото ми трябва за моята концепция, то предварително дава гаранции за неговото осъществяване, за неговия успех.

Така че предложениета, които се дават тук, според мене нямат художествени съображения. Това са съображения административни, дори мога да кажа конюнктурни, които не касаят художествата реализация, художествения факт, художествения предмет да го наречем спектакъла.

Аз с чувство на вина, на гузност дори приемам пряко към себе си упрека на др. Дупаринова, която за мене е една блестяща актриса. И това не го казвам, за да се измъкна, за да извиня лицата й в това разпределение, а тъй като за мене нейното присъствие тук би трябвало да бъде в съвсем друго обкръжение. Т.е. аз някакси съм мислел за това как хората, които събирам един до друг на тази сцена, които стоят два часа непрекъснато заедно един до друг, според моите усещания за истина, за актьор, за театър да има някакво цяло, да има някакво художествено единство, да има някакъв ансамбъл. Без това всичко е в сферата на съв-

сем други неща – как да дадем работа на този, който няма, или да отчетем почитта си към някой, който заслужава нашата почит и нашите адмирации, но...

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Това ще го кажеш в деня на погребението!

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Много те моля така не поставяй въпроса!

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Моля ви се оставете режисьора да говори!

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Мога ли да кажа само нещцик?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Мога да кажа от моята практика, че един такъв блестящ диалог, какъвто има в тези пиеси, бъдете сигурни, че актрисите, които ще получат ролите като втори и като трети изпълнителки, те с радост ще работят. Аз изключвам себе си в този случай. Славка Славова е свидетел...

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Аз също изключвам себе си.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: ... аз не съм за тази пиеса и по никакъв начин не бих участвувал в този кошмар. За мене тази пиеса е един кошмар. Извинявайте! За мен!

А не се бойте, защото диалогът е прекрасен и колегите биха работили и сами. Не се бойте! И не се бойте и от художествения съвет, защото това не са проблеми, които са само в нашия театър.

Извинявайте.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Продължавай, Добчев.

ИВАН ДОБЧЕВ: Аз обещавам да размисля по тези предложениета и същевременно да погледна още веднъж върху старите си намерения за разпределение, да помисля за това, което се пред-

ложи, защото разбирам, че в крайна сметка то има своето уважително основание – да се работи така, че тази пиеса да има живот дори и когато някой от актьорите бъде зает или възпрепятствува да участвува, и освен това да се даде възможност на повече актьори да участвуват, да се пробват в тази и онази роля.

Само искам да апелирам към това да бъда разбран. Аз съм от пет години режисьор и досега не съм си позволил това на главна роля да поставям двама души, тъй като нямам сили да се справя с това. Аз до последния момент си мисля, че все нещо има още да направя дори върху един единствен изпълнител, който носи главното в пиецата.

Така че предварително чувствувам, зная, разбирам го, но надявам се и вие ще го разберете, казано не като съображение, не като предпазна мярка, не като измъкване, вторият състезащ бъде ощетен. Той няма да получи това, което ще получи този, с който аз ще водя основната работа. Дори тези хора, които ще дойдат по-късно, струва ми се ще бъдат не в същото положение – тези, които са заети сега в "Дипломати", за тях същоми е труд да кажа как аз ще наваксам с тях, какво ще мога да им дам.

Тъй като в процеса на работата нещо, което е станало веднъж – поне аз така работя – нещо, което е станало в първите репетиции, не може да се случи, да се получи, да стане в десетата, в двайсетата репетиция. Тогава вече стават други неща, по-зрели, но по-неразбираеми, готови като резултат, но не и като процес. А пък репетициите лак са процес и спектакълът не би се получил такъв, какъвто трябва.

Но все едно, аз разбирам тука тревогата на състава и особено тези хора, които са натоварени от колегите си да рабо-

тят за това - актьорите тук да имат работа, да имат интересни задачи, и особено актрисите, и ще направя всичко възможно да помисля и да се съобразя с това изискване.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг някой има ли да каже нещо?

БАНЧО БАНОВ: Аз само искам да кажа това, че др. Добчев е отдавна в Пловдив и разбира се последните движения в трупата на него не са му известни. Това е също една страна от неговите смущения. Но аз смяtam, че когато той вече ще бъде тук, в София, когато работи, той ще има възможност много по-тясно да влезе в допир с трупата и ще вземе някои умни решения.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг? Няма.

Приключваме.

Разпределението се приема така, както беше докладвано от режисьора. В допълнителен разговор с него ще уточним по-нататък някои неща.

Има думата др. Мирски.

Но преди това искам да ви съобщам: начало на репетициите на 26 март, прекъсване от 5 до 13 април включително, художествен съвет на 9 юни, премиера на 15 юни.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА "СЕНКИ"

Н.А. ПРОФ. КРЪСТЬО МИРСКИ:

За ролята на Клаверов - Сава Хашъмов.

Бобирев - Николай Николаев

Набойкин - Константин Цанев

Свистиков - Петър Василев и Кирил Кавадарков

Княз Тараканов - Юри Асенов

Нарукавников - Емил Джамджиев

Обтяжнов - Атанас Воденичаров

Апрынин - Георги Мамалев

Камаржинцев - Антон Радичев

Лакей у Клаверов - Соломон Аладжем

Лакей у Бобирев - Динко Динев

Женските роли са две:

Софя - Красимира Петрова и Елена Виденова

Олга Дмитриевна - Лили Попиванова и Ангелина Сарова

Художник - Георги Иванов

Предс. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Имате думата.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Юри Ангелов имате пред вид нали?

КРЪСТЬО МИРСКИ: Да, Юри Ангелов. В списъка пише Юри Асенов и аз затова така го казах.

СЛАВКА СЛАВОВА: Другарю Мирски, не мога да се въздържа да не ви приветствувам този път за женското разпределение! /Веселост/

КРЪСТЬО МИРСКИ: Човек се старае да се поучи от мъдритъ съвети, които му се дават. /Веселост/

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Др. Мирски се поучи от първото разпределение. /Веселост/

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Аз също го поздравявам. Ето, то ва е едно леко разпределение, реално. Така трябва да се разпределня.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Понеже на мене нашата комсомолска отговорничка от района ми казва, че имала разговор с вас и че ви сте я информирали, че тогава Мирски ще прави комсомолската постановка, това ли е самата комсомолска постановка или става

дума за друга?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не, ставаше разговор за "Мизантроп", но се отказахме.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Само бай Петър Василев дето е комсомолец на напреднала възраст.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Не, аз питам как се води - дали се води официално като комсомолска. Ние не можем да го водим, ако другарят директор не каже да го водим.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Ами то си личи - само млади хора.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Млади хора има и на други места да играят. Затова искам да попитам.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не е толкова важно как се води. С тебе допълнително ще се разберем по този въпрос.

Кой друг иска да каже нещо?

Др. Неделчев.

ИЗКАЗВАНИЯ

КИРИЛ НЕДЕЛЧЕВ: Аз искам да кажа нещо. Не ми се ще да обиждам никого, но все пак бих искал да се обърна към др. Мирски и да му кажа, че все пак в този театър има и други художници и той би могъл да се отнесе спокойно към тяхното участие, ако все пак ги смята за художници, малко по-обективно, и би могъл да ползва тяхната дългогодишна практика на художници.

Знам, той отдавна има една стара любов към Георги Иванов, но независимо от това той би могъл да работи и с друг. Той е работил и с мене, и с Иван Йорданов, и спокойно би могъл да се отнесе с едно доверие към тези художници, които все пак изпълняват някакво задължение в театъра.

На мене ми се струва за съвършено нормално да повдигна този въпрос на този съвет. Не знам дали той е мислил или преди това е мислил за тази постановка. За другата може би е обещал на Георги ^{Иванов} ~~Пордженов~~. Но по-специално за тази ми се струва, че би могъл да има такова отношение, понеже самият случай е малко по-сложно явяваш се, "Мизантроп" беше отдавна заявка, с която той има някакви задължения към Георги ^{Иванов} ~~Пордженов~~, но в случая ми се струва – нищо не искам, не искам и да ми се сърди др. Мирски – че все пак може да се огледа едно състояние на театъра като художнически възможности.

Ето, др. Велянов получава задача, но ми се струва, че има още художници в театъра, които биха могли да получат задачи.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Откровено казано, на мене включването на художници отвън ми усложнява малко работата, но това е въпрос...

КИРИЛ НЕДЕЛЧЕВ: Аз не искам да кажа...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Аз не искам да кажа, че подкрепям. Ако др. Мирски сметне, че е възможно да промени решението си, аз мога само да го приветствувам.

КИРИЛ НЕДЕЛЧЕВ: Аз не искам да звучи дръзко моето предложение. Аз просто имам съображения за това.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Неделчев, не се оправдавай. Ти си поставяш резонно въпроса.

Има думата др. Мирски.

ОТГОВОР НА РЕЖИСЬОРА

КРЪСТЬО МИРСКИ: Всъщност това е единственият въпрос,

който се постави във връзка с разпределението, и нека да се опитам да отговоря.

Първо, разбира се, че ние въобще с др. Неделчев толкова добре се разбираме, че е невъзможно нито той нито аз да имаме никакво неудобство, когато си кажем нещо така, както го мислим. И по този случай искам да кажа, че аз уважавам всичките художници, които са в театъра, но едно е да ги уважаваш, а друго е, когато вече се е създало едно творческо сътрудничество, което лично мен много ме задоволява с един художник.

Др. Неделчев, когато др. Филипов има постановка, редовно е търсен за тази постановка. Енчо Халачев също търси редовен др. Велянов. Защо трябва на мен да ми се отнеме възможността и аз да търся онзи художник, с когото съм установил, че се разбирам най-лесно, най-добре и при който резултатът съвпада най-пълно с намерението ми. Не е толкова страшно, когато един от режисьорите пък си е намерил за постоянен или почти постоянен сътрудник, каквито са и другите художници в театъра на други режисьори, в един външен театър. А всъщност той не е никак външен художник, защото той вече доста често е работил тук и то винаги успешно.

Затова ако аз трябва да променя художника, ще трябва много да се затрудня. Тука въпросът не е в това, че не оценява възможностите, опитността, таланта на другите художници, а е просто въпрос на едно сработване с един художник, което тук мисля е по-гарибиратрано, отколкото при другите художници в театър.

Т.е. ако въпросът зависи от мен, аз нямам желание и намерение да променям предложението си. Ако не зависи от мен, тогава вече ще видя какво да направя.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Др. Николаев.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Аз също приветствувам разпределението на др. Мирски. Чини ми се, че в този поток на едни сравнително млади хора е поверена една твърде отговорна работа и е голяма задача за всички нас, сложна задача.

Бих искал само да предложа на ролята на Бобирев да помисли др. Мирски е ли е възможно включването и на артист като Михаил Петров, който е човек с една насьбрана вече много вътрешна енергия, можещ човек, който да участвува, без да ощетяваме процеса, защото виждам, че и този процес е твърде съкратен. Това е един човек, който според мене ще се справи и за това малко време, което имаме за подготовка на писата.

Това го предлагам просто да помислите.

Смущава ме името на Джамджиев, който фигурира и в двете разпределения. Мисля, че ако др. Добчев не счита, че това, което ще кажа, е глупост, вместо фотограф трети мъж, какво ще кажеш, ако примерно – на запад това е много модерно – бъде една млада дама фотографка. Имам пред вид Добринка Станкова и други. Има сумата млади момичета, които са съвсем пикантни и хем с това си вадят хляба. /Весело настроение!

Това го казвам най-сериозно.

ИВАН ДОБЧЕВ: Нямам нищо против.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Добчев, Джамджиев ще го махнеш от там, защото Джамджиев има задача тук в "Сенки".

ИВАН ДОБЧЕВ: Разбира се, но трябва да бъдат мъже, бити от жени.

ОБАЖДАТ СЕ: Всички можем да играем тогава това. /Весело оживление/

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Има ли други бележки?

Др. Славова.

СЛАВКА СЛАВОВА: Също бих искала др. Мирски да си помисли за Михаил Петров. Той е работил с него и той най-добре от всички го знае в "Лес". Мисля, че др. Николаев прави едно много добро предложение.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Аз също се присъединявам към предложението на др. Николаев и на др. Славова за Мишо Петров и имам още едно друго предложение, което може би ще шокира тук присъствуващите, но нека все пак да бъде чуто.

Струва ми се, че първо би трябвало да приветствувам др. Мирски за включването на Елена Виденова, защото за това момиче ние се тревожехме, защото на него му предстои дебют, а то нямаше с какво да се яви. Това е една чудесна роля за нея и просто желая и на двама ви на добър час за тази работа.

Имам предложение за другата изпълнителка на тази роля Красимира Петрова. Струва ми се, че понеже Красимира има четири централни роли, а ѝ предстои да излязат още две от миналия сезон, които по неизвестни за мен причини до този момент не излизаха, защото не ѝ бяха осигурени репетициите, би могло да се помисли евентуално за три от другите млади актриси - именно Милена Атанасова, Добринка Станкова или Меглена Димитрова, които ми се струва, че и като боя, и като талант, и като работоспособност, и като външни данни не отстъпват и са за тази роля.

Но това е разбира се мое мнение. Просто др. Мирски да прецени и да помисли по въпроса.

Желая на добър час на състава и просто наистина съм щастлива, че един млад състав ще работи с нашия професор и ще може да научи много от него. На добър час още веднъж!

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: И аз също бих желала да кажа нещо.

Другарю Мирски, запушихте ни устата. Нямаме какво да кажем, защото предложихте само млади хора и за тях вече дубльорство не можем да искаеме. /Веселост/

Но аз също поддържам предложението на Николай за Михаил Петров ако не за ролята на Бобирев, за нещо друго помислете. Ви било добре. Вие сте сложили някъде по двама изпълнители. Където според вас е най-удачно да влезе и Михаил Петров.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг кой иска думата?

Др. Мирски.

КРЪСТЪ МИРСКИ: Би трябвало да кажа за новите предложения, които се направиха, няколко думи.

За Михаил Петров мога да кажа, че аз съм единственият режисьор, който е работил с него и то в две много отговорни роли. Впечатленията ми от него са много добри. И въпреки това, понеже аз, за разлика от др. ~~Д~~обчев, съм много добре запознат с всички наши артисти, с всичките сложни въпроси, които стоят около заетостта на състава, не съм пропуснал да помисля покрай десетките други колеги и за Михаил Петров. И ако не съм го предложил, то е за това, защото след като много сериозно съм помислил, не съм на^Мерил подходяща роля за него в писата.

За ролята на Бобирев аз го намирам неподходящ поради това, че характерът на този актьор - имам пред вид характера на сцената разбира се; образа на този актьор на сцената - е прекалено бих казал мрачноват ли да го кажа, сериозен ли и не отговаря за Бобирев, който е един доста бих казал светъл човек в началото и търпи едно развитие и ние трябва да видим накрая мрачното като резултат от това обкръжение, в което е попаднал, а не да се яви такъв, какъвто познаваме Мишо Петров

и какъвто той не би могъл да бъде друг. Това просто е в данните му.

Колкото за ролята на София, Елена Виденова по външност много отговаря на ролята, а аз вярвам, че тя ще се справи също и с ролята. Но все пак това е една актриса, която аз не съм виждал на сцената. Така че може би известен риск може би е сил на дума и не съвсем подходяща, но при тази изпълнителка, макар да съм оптимист, не мога още да знам какво в края на краишата ще се получи. Затова аз исках една отговаряща и по външни, и по вътрешни данни, и относително опитна изпълнителка за тази роля, която е все пак не един от центровете, ами своеобразен център на пьесата.

Така погледнато, Милена Атанасова и Добринка Станкова, макар че са милички, не са това, което ще покрие именно тази царица на това общество, ще покрие по данни и ако щете, не само по данни, не само по външни данни, ами и по вътрешни, макар че всъщност това са много добри актриси. Те ако щете и гласово не са точно за тази роля. Да кажем гласът и на двете е като звънче и е много приятно, но не за случая.

А колкото за Меглена, Меглена изобщо не подхожда за ролята ако щете и по външност. Инак тя е може би една много интересна актриса. Такава я знае от ВИТИЗ. Но тука аз за нея не виждам задача, освен ако решим да направим едно насилие над образа на Олга Дмитриевна и да съкратим една от изпълнителките да сложим Меглена. Не виждам обаче нито за пьесата, нито за Меглена, нито са съкратената изпълнителка някаква полза от това.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг иска ли думата? Не.

Приема се предложението, направено на художествения

съвет, с датите, които казах за работа. В заповедта ще бъдат определени допълнително другите компоненти.

Приключвам по този въпрос.

Др. Банчо Банов ще докладва за едно предварително обсъдане

ПРОЕКТ ЗА РЕПЕРТОАР НА КАМЕРНАТА СЦЕНА

БАНЧО БАНОВ: Литературното бюро в няколкократни заседания, след като прегледа една доста голяма бройка от пиеци и се съобрази също така с проблемите за ангажираността на трупата и за търсенето на нови сфери, сравнително нови сфери на нашата камерна сцена, се спря на следните пиеци:

СЕЗОН 1978-79 ГОДИНА

Бих искал да кажа, че търсенията се движат в пет направления:

- Съвременна българска пиеса или драматизация, както вие се сещате, и на двете места ще има празно място.
- Второ направление - българска пиеса от миналото.
- Трето направление - класика
- Четвърто направление - съвременна съветска пиеса.
- Пето направление - съвременна западна пиеса.

Към всяка година има един резерв, за да може да маневрира ръководството с този резерв от пиеци с оглед на заетостта на артистите.

Минавам към пиеците:

Съвременна българска пиеса - тиренце

КРЪСТЬО МИРСКИ: Т.е. няма я още.

БАНЧО БАНОВ: Второ - българска пиеса от миналото - Иван Вазов - "Кандидати на славата" с още една, която ще се реши във връзка с режисьора, който би поставил тези пиеси. Може би някой разказ.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: "Вестникар".

БАНЧО БАНОВ: Едвали "Вестникар".

Втора пиеса към това направление - "Виновният" от Димитър Димов. Нашето основание да се включи тази пиеса е това, че пиесата според мнението на литературното бюро е играна в театъра в един стил, който не е стилът, в който авторът смята, че е написал пиесата си. Това е една комедия, а не психологическа драма. И в този аспект именно има интерес от нашите режисьори да я поставят и да направят нейното как беше?

КРЪСТЬО МИРСКИ: Урауфюрунг. Истинска премиера. Веселост!

БАНЧО БАНОВ: Истинска премиера.

Трето направление - класика.

Първа пиеса "Алхимикът" от Бен Джонсън.

Втора пиеса "Електра, любов моя" по Софокъл, преработка на унгарския писател Ласло Дюрко, която се играе сега в Будапеща с много голям успех.

Съвременна съветска пиеса.

На първо място "Изкачване на Фудзияма" - Чингис Айтматов.

На второ място една пиеса, която се казва "Света Сузана и крадците" от Ен Ветемаа - една пиеса с три жени.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Една жена и две млади момчета.

БАНЧО БАНОВ: Една жена и две млади момчета. Трима души.

Пето - съвременна западна пиеса.

На първо място "Метеорът" от Дюренмат.

На второ място "Харолд и Мод" от Хигинс. Ние смятаме, че това, дето излезе по телевизията, не е пречка да я направим ние, защото ние можем да я направим много по-хубаво.

СЛАВКА СЛАВОВА: Женската роля беше погрешно изиграна.

БАНЧО БАНОВ: Като резерв:

На първо място "Медея" от Софокъл. Аз съжалявам, че не донесох тука един албум с пиеци. Мислех да го донеса, но забравих. Един албум от един фестивал на камерната пиеса в Западна Германия. Да видите какви пиеци са играли там на камерна сцена. Това между скоби.

Втора пиеса от резервите - "Миниатюрите" на Сервантес.

Трета резервна - "Съмнителната истина" на Аларкон.

Четвърта пиеса - "Стари времена" на Пинтър. или "Портieri" - една от двете.

Само че Пинтър е правил някакви изказвания пак по наш адрес...

СЕЗОН 1979-80 ГОДИНА

Пак нямаме, въпреки че имаме обещание за пиеца за камерна сцена от двама души български писатели.

Българска пиеса от миналото:

На първо място предлагаме "Къща" от Страшимиров.

Втора пиеса - "Учителят" от Ст. Л. Костов

Трябва да ви кажа, че д български пиеци от миналото, вие сами разбирате, видяхме доста голяма трудност.

Трето - съветска класика:

На първо място предлагаме "Малките трагедии" на Пушкин

На второ място предлагаме "Балалайкин" по Шчедрии но тя сега може би вече ще падне, защото това е правено преди да стане "Сенки". Но все пак ние тогава сме го писали. Това е пиеса, която става за малка сцена.

Съвременна съветска пиеса:

Предлагаме драматизацията на Любимов...

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Не си чел днешната "Правда".

БАНЧО БАНОВ: Няма значение. Тази пиеса се играе в Москва. Става въпрос за Размяна. Това е правено и аз не мога да го променям сега.

Предлагаме пиесата по повестта "Размяна", която вярвам сте я чели на Трифонов. Един спектакъл, за който, както знаете в Москва не може да се намери билет.

Или пиесата "Транзит" от Зорин. Спомняте си сигурно за онази девойка в Сибир, един мъж, който преспива с нея. /Весело оживление/

Вквартира искам да кажа. За да си спомните за коя пиес става въпрос. Като кажа само "Транзит", не можете да си спомнете много. А тази сте я чели сигурно.

На пето място от съвременна западна пиеса предлагаме на Русен "Плесницата", комедия.

За резерв предлагаме:

Тургенев - "Провинциалка"

"Муха в главата" от Фейдо - една безумна комедия, мног смешна.

СЛАВКА СЛАВОВА: Това трябва да стане напролет, като се стопли и няма публика. Да си го кажем ние, актьорите, помежду си тука, докато няма директори и т.н. /Веселост/ Като се стопли времето, трябва да се играят смешни пиеси. Това е исти-

ната. Топло време – комедия, смешна пиеса! Вали сняг – тъжна пиеса! /Веселост/

КРЪСТЪ МИРСКИ: Принципът е правилен.

СЛАВКА СЛАВОВА: Принципът е не 100-годишен, а 1000-годишен.

А пък вие слагате на последно място тази комедия. Дайте да я турим на първо място.

КРЪСТЪ МИРСКИ: Редът тука не е определящ.

СЛАВКА СЛАВОВА: А тя е толкова смешна!

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Слава е права, че много липсва в репертоара ни смешна пиеса. Много! На хората вече им е дошло до гуша от сълзи.

БАНЧО БАНОВ: Аз трябва да кажа, че "Виновните", "Кандите на славата" са комедия. "Алхимикът" е комедия, "Света Сузана и крадците" е комедия, "Метеорът" е своеобразна комедия, мрачна, "Къща" е комедия.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Дай Голдони.

БАНЧО БАНОВ: Голдони е за голяма сцена, да не забравяте.

Модернисти: И на голямата, и на малката сцена липсват.

Дори като гледам тука, ние имаме сравнително повече комедии, отколкото други.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Тези комедии са едни такива половинчачи.

КРЪСТЪ МИРСКИ: Не са всички половинчачи.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Някои са.

КРЪСТЪ МИРСКИ: "Плесницата" е безумно смешна. А и не само тя. Има и други.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: "Муха в главата" нали?

БАНЧО БАНОВ: На английски е да ти мръдне нещо в ума.

Това е муха в ухото.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Имате думата за обсъждане. Обсъждането е предварително, а не за приемане на проекта. Ако имате някакви предложения. Кой иска думата?

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Аз искам да кажа само едно нещо. Общо взето има интересни предложения и от тези имена, които бяха сменати, може да се направи един интересен репертоар на нашата камерна сцена. Преди малко, като ви нямаше вас, аз казах, че ми се ще все пак да бъдат включени и повече смешни пиеси. Струва ми се, че те липсват в нашия репертоар, а публиката търси такива неща.

И едно друго нещо ми прави впечатление. Тука виждам Дюренмат, Пинтър. Това са автори, които ми се струва, че вече изживяха времето си. Те бяха модерни и интересни преди седем, даже бих казал ^{преди десет години}, докато сега вече те са без спорни добри автори, но струва ми се, че вече излизат нови, които трябва да бъдат открити, намерени и ние да поставим това, което излиза сега с нашето време, а не да се връщаме назад и да ги третираме тях като съвременни западни, защото те вече поостаряха, не са толкова съвременни.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Аз искам да попитам: нали това не е окосчательен вариант?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Значи могат да се правят допълнително предложения. Понеже аз за първи път чух тези заглавия, искам да помисля и когато имаме събиране, да направя предложението си.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ти може предварително да го направиш на литературното бюро.

КРЪСТЬО МИРСКИ: Аз искам да си кажа отношението по тези пиеци, които се предлагат.

Считам, че "Кандидати на славата" с още една пиеца наистина за малка сцена е много подходяща и пак е пиеца от Вазов, който периодически трябва да играем.

За "Виновният" на Димитър Димов аз съм може би причината да се включи, защото от две-три години винаги съм казвал, че тази пиеца би могла да представлява днешка повече интерес, отколкото навремето, когато е играна, защото авторът малко е изпреварил проблемите, които днешка са много по-актуални, отколкото тогава, и нашият поглед повече се е приближил днес до неговия свят, след като е изтекло това време. Освен това тя никога не е била играна така, както е била замислена, и действително поставена така, както авторът я вижда, би могло да бъде съвсем нов спектакъл, който с нищо няма да напомня стария.

"Алхимикът" се боя, че е много сложна технически за долу.

"Електра, любов моя" не познавам.

"Изкачването на Фуджияма" у хубаво предложение.

"Метеорът" също е интересно.

"Харолд и Мод", след като го играха по телевизията, мисля, че нямаме особена причина да го поставяме тук. Не виждам причина. Чак пък толкова тази пиеца не е да кажеш нещо, по което да се правят някакви опити. После тя малко се компрометира от главната изпълнителка на ролята и не съм много сигурен, че ще има интерес.

"Медея" и аз съм на мнение, че когато може един режисьор да предвиди на малка сцена една пиеса, която обикновено не се играе на малка сцена, такова нещо трябва да се опита, защото ние твърде примитивно по броя на действуващите лица винаги съдим кое е за малка сцена и кое не е. В този албум, който също съм разглеждал, за който спомена Банов, има действително постановки и на "Хамлет", и на други големи пиеси в съвсем малки камерни помещения. И тлябва да кажа - понеже е намерено съответното решение, тези постановки са прозвучали така, че са се харесали на всички, които са ги гледали, всички специалисти имам пред вид. Аз лично не съм присъствувал, не съм гледал такива спектакли.

Сервантес също е добре.

За Пинтър не мога да кажа, че е остатял автор. Напротив, това е един автор, който е в разцвета си, който пише не-престанно и който се харесва твърде много. Това е твърде голям автор, за да остане така бързо. А още по-малко мисля, че това важи за Дюренмат.

След това "Къща" на Страшимиров считам че при относителната бедност на нашето драматургическо наследство това е една от пиесите, която си струва непременно да се опита да се постави и ще представлява интерес. Тя и като тема се свързва добре с някои явления в нашия днешен живот.

"Учителят" на Костов нито тематически, нито пък от гледна точка на големия персонаж, ми се струва подходяща за малка сцена. Изобщо нямам чувството, че с тази пиеса можем да покажем нещо.

"Малките трагедии" е една много почетна задача и който се реши да се опита тука, мисля, че даже и да не успее, би

трябвало да бъде поздравен засмелото начинание.

"Плесницата" на Русен е точно това, което иска, за което апелира др. Гинdeva. Действително това е една измислена и много весела комедия. Тя е сатира, но не от тези мрачни сатири от рода да кажем на Салтиков-Щедрин или някоя друга такава. Напротив, тя е една много лека, приятна и весела пиеса.

"Муха в главата" вече действително е още по-забавна и разбира се много празна пиеса. Но за забавна забавна е.

Това е отношението ми към пиесите, които се предложиха сега.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Моето мнение е такова - че каквата и да е пиеса, ако се намери човек, който да я постави и който може да направи от нея нещо, ще бъде добре дошла. Нека да се изпълнят тези заглавия, които са предложени, и да вървим нататък. Просто да не се губи много време в търсене. Др. Мирски каза, че който се наеме за всяка пиеса, е така. Смятам, че който се наеме с добра воля, ще направи нещо хубаво. Просто да се почва работа.

И нека да не се плашат режисьорите от всички актьори. И наистина нека да се даде радост. Аз пак се връщам на една тема. Боже мой, защо толкова се страхуват хората от мене! Защо?! Аз нито се натискам да играя толкова много, нито искам да играя! И за всеки актьор е така. Защо трябва да се страхуваш или да слагаш като претекст един страх, който в края на краишата води може би до някаква немощ на този, който иска да прави нещата. Просто да се взимат хора, които наистина искат да работят и наистина ще направят нещо. Просто да се работи. Това е.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг някой иска ли думата? Ням-

Приключваме.

Др. Банчо Банов заедно с другите другари от литературното бюро да отчетат тези бележки, които бяха направени тук.

БАНЧО БАНОВ: Няма.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Как няма?! Тука в мое присъстви
бяха казани редица неща: че това не трябва да стои, че трябва
друго и т.н. Как да няма?! Ето Енчо Халачев ще направи предло-
жение, Азарян трябва да се попита също, може би той има някак-
ви предложения. И да се оформи вече едно по-стабилно и ~~решено~~
окончателно становище, което на следващия художествен съвет
ще бъде внесено за приемане, за утвърждаване.

Приключваме по този въпрос.

По точка

РАЗНИ

има думата др. Виолета Гинdeva.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Аз искам просто да информирам худо-
жествения съвет за заетостта на комсомолците-актьори, които
са общо на брой 12 души, а именно по азбучен ред:

Добринка Станкова - играе в "Тази малка земя", "Домът
на Бернарда Алба", "Когато гръм удари". Не е излязла, макар
че й е дадено официално дубльорство в "Унижените и оскърбени-
те".

Елена Виденова играе в "Унижените и оскърбените". Не
е излязла, макар че й е дадено официално дубльорство и името
й фигурира срещу две от ролите в "Бяг".

Камелия Недкова играе в "Тази малка земя", "Фантазиите
на Фарятиев".

Красимира Петрова играе в "Хъшове", "Деца на слънцето" "Клопка", "Бяг". Не е излязла, макар че й е дадено официално дубльорство в "Унижените и оскърените" и в "Душата на поета".

Меглена Димитрова играе в "Деца на слънцето", "Протокол на едно заседание" и "Големанов".

Милена Атанасова играе в "Хъшове", "Домът на Бернарда Алба", "Унижените и искърените", "Когато гръм удари".

Антон Радичев играе в "Хъшове", "Деца на слънцето" и "Бяг". Не излязъл, макар че му е дадено официално дубльорство в "Протокол от едно заседание".

Георги Мамалев играе в "Бяг", "Хъшове", "Душата на поета".

Емил Джамджиев играе в "Бяг", "Всичко в градината", "Душата на поета", "Когато гръм удари", "Домът на Бернарда Алба". Не е излязъл, макар че му е дадено официално дубльорство в "Бяг".

Константин Цанев играе в "Бяг"

Михаил Петров играе в "Лес", "Хъшове", "Тази малка земя", "Бяг", "Големанов". Не е излязъл, макар че му е дадено официално дубльорство в "Унижените и оскърените".

Юрий Ангелов играе в "Големанов", "Бяг", "Всичко в градината".

Или след направената равносметка стигаме до извода, че неосъществените дубльорства са 8 на брой за общо 12 души актьори - твърде красноречива цифра.

Ето защо настоявам пред художествения съвет и пред ръководството на театъра да се набележат мерки за осъществяване на нереализираните дубльорства най-късно до края на настоящия сезон и за в бъдеще да се осигуряват паралелни репетиции на

двата състава, както това се направи във "Фантазиите на Фарятиев" и сега в "Дипломати".

С оглед на факта, че от гореизброените роли на комсомолците-актьори осъществените дубльорства са общо 15 на брой, а само шест от тях са били гледани от художествения съвет, предлагам на ръководството да вземе мерки да се въведе в практиката всички втори изпълнители да бъдат гледани от художествения съвет, за да може този орган да има цялостна представа за творческото развитие на актьорите.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Някой иска ли да каже нещо?

Др. Славова.

И З К А З ВА Н И Я

СЛАВКА СЛАВОВА: Същото това, което Виолета Гинdeva проучете за комсомолците и за младите актьори, абсолютно същото важи и за нашите възрастни колеги.

Искам да запитам съвсем конкретно за Славчо Митев – какво става с неговото излизане в "Когато гръм удари"? Славчо Митев беше абсолютно готов в тази роля. Защо не излезе не мога да разбера.

Сега по принцип искам да предложа нещо за дубльорство. Аз разбирам и уважавам това, че един режисьор има свое видане на една пьеса и с оглед на това той си прави разпределението, не иска да приеме други актьори като първи състав и т.н. И ми се струва, че това е една от големите пречки режисьорите да не приемат втори състави. Защо?

Когато един режисьор предложи в дадена женска роля една млада актриса и когато допълнително постъпи едно предложение

за една по-възрастна актриса, по-старша искам да кажа или титулувана – народна или заслужила, възможно е съответният режисьор да не иска да я приеме за това, защото по силата на нашите закони, кой ги е писал не знам, трябва да отиде отпред.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Предлагате това да не се спазва така ли?

СЛАВКА СЛАВОВА: Искам друго. Изслушайте ме моля ви се. Ние струва ми се, че не сме дорасли дотам, че да се направят два състава, пък да кажем даваме старт – който стигне до края, този, който е по-добър, той ще излезе първи. Добре, приемам, че това не може да стане. Но хиляди съображения – симпатии и т.н.

Но аз предлагам нещо друго. Когато постъпи едно ново предложение за една по-възрастна актриса, да не минава тя първа. Нека да се уважи предложението на режисьора. В крайна сметка той има последната дума за своето разпределение. Той вижда че тази актриса трябва да изиграе това. Нека тази, която постъпва, макар че е по-старша, да остане втора. Защото аз знам много мои колеги и колежки, които са казвали: няма значение втора ли съм, трета ли съм, искам да играя.

Значи има много актриси, които ще приемат това положение. А пък тези, които според мене са малцинство, които не приемат едно такова нещо, няма да играят.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг? Др. Лекова.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: И аз искам да поставя също един такъв проблем. Има едновъзаконно положение, че всеки актьор има право да подаде заявление за дадена роля. Това законно положение гласи така: след ^{чака} режисьорът и директорът са си дали съгласието актьорът има право на три репетиции, които режисьорът трябва

да му осигури и да го гледа художественият съвет. И тогава да се реши дали да излезе или не.

Имаме два такива случая тази година, които са много болезнени. Единият е с Росица Данаилова, а другият е с Мила Падарева. Или не бива да се утвърждават молбите, след като виждаме, че няма да бъде реално излизането им, или като вече е утвърдена молбата, трябва да се изпълни. Иначе се получава така, че има някаква фалшива демагогия. Даваме надежди на актрисите, а те не излизат в последна сметка.

Да бъдем на ясно как ще се отговори в такива случаи.

Може да последват сега такива случаи и с писцата на Олби, може да се получи същото.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Какво ти е мнението по това, което каза Славка?

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: В такива случаи всеки индивидуално ще си реши, защото има актриси, които ще се осърбят.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Но няма да се сърдите на директора, ако практикува това нещо?

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Трябва да говорите в такива случаи с тези актриси, които са по-старши и са предложени като втори. Има актриси, които ще приемат това положение, но има актриси, които няма да го приемат.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Добре.

Др. Дупаринова.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Аз също приемам това положение и извинявайте, че пак давам пример от моята практика, но аз съм имала много такива участия. Например в Елена от "Навечерието" съм влязла четвъртия сезон на 98-ото представление като пета изпълнителка. Имах много голямото желание и смятам, че и до кра-

на живота си, ако има каквато и да е роля, която толкова много да ми хареса, нищо няма да ме спре да помоля да се явя.

Но молбата ми е такава - все пак да се има грижата от управлението.

Разбира се много е трудно да се говори за режисьорите, защото ние, актьорите, винаги казваме "режисьорът така трябва и така трябва". Ама ето едно дете, ще кажеш "това дете трябва да яде спанак", а другото трябва да яде цвекло". Нито едното може да яде спанак, нито другото може да яде цвекло. Значи наистина тези хора може би не могат да работят по такъв начин.

Но нека да има тази атмосфера на уважение към труда на актьора, да има една творческа атмосфера, една атмосфера на обич в този театър. Това е, което засега все още липсва.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: От чия страна?

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Изобщо в театъра.

КРЪСТЬО МИРСКИ: Взаимно да се обичаме.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Не, не, не го казвам като някаква проповед, а просто като един човек, който е изкаран в края на краишата живота си в този театър. Много пъти съм споменавала, другарю Фучеджиев, че с вашето идване една много свежа струвлиза и една вече действително реална...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Аз мисля, че вече не е свежа.

/Веселост/

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Не, не, за мене не е смешно, защото аз съм някъде на дъното в този театър и съм особено благодарна за тази добра атмосфера и затова си позволявам и да говоря.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг? Др. Каракостова.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: На мене ми се струва, че това, което тук говориха Славка, Валя и Нина за дубльорството и то специално за нашите жени, има много голямо основание и трябва да се подхожда индивидуално към случая. И на мене ми се иска просто процедурно да решим въпроса, за да развържем инициативата на тезитворци, които седят в театъра. Затова твърде често може да се стигне до конфликт с режисьора и ми се иска тези молби да бъдат разглеждани от художествения съвет и по преценк на художествения съвет и директора да има правото театърът, не говата художествена съвест да прецени с три репетиции, с които да се задължи режисьорът, да ги види художественият съвет. Това действително е законно положение и това може да се направи.

Има и друго положение – ако режисьорът категорично отказва, то актрисата или актьорът, който е подал молба, може да се готви индивидуално и да му се предостави правото да бъде гледан от художествен съвет.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Без репетиции.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Без репетиции, да. Без трите репетиции. Възможно е. Това е по правилника на комитета.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Да, има го в правилника на комитета.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Тези две положения ние можем да ги спазваме и на мене ми се струва, че поне хората ще могат да се проверят.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: И не толкова много хора се явяват винаги със самостоятелна работа, така че трябва да се позволява.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Да, истина е това.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг иска ли да се изкаже.

Др. Мирски.

КРЪСТЪО МИРСКИ: Искам и аз да си кажа мнението по поводигнатите въпроси.

Първо искам да обръна внимание на това, че в практиката на театрите извън нашия и извън нашите български театри е съвс друга от тази, която се е наложила у нас.

Първо спазването на старшинството никак не е задължително за небългарските театри с много малко изключения. Често пъти много добър актьор може да е по-малко подходящ за една роля от някой друг, който не само има старшинство, но и сам по себе си може, макар да е по-слаб актьор, да е много по-подходящ за ролята. Това може да се случи.

Ето защо много често в театрите не спазват старшинството. Казвам каква е практиката. Не в българските.

Второ. В небългарските театри редовно се случва във всяка почти постановка – говоря за сериозните театри, за големите театри – по три, четири или пет души, а ако е при Питър Брук понякога 80 % от състава, да се сменят по време на репетициите и то два-три пъти да се сменят. Например, когато Питър Брук идваша тук със "Сън в лятна нощ", артистите му разказват, че всички тези пет души, с които ние се срещнахме във ВИТИЗ, са трети, четвърти или пети опитали по време на репетициите в тази роля и най-сетне утвърдени като изпълнители на ролята.

Най-сетне в другите театри редуването – аз имам право на 50 % от спектаклите – не се спазва, а се спазва по-целесъобразност. Ако даден актьор е много зает, може в дадена пиеса да излезе не по ред, ами да кажем да излиза три-четири пъти единият, а на всяко четвърто представление другият. А пък този, който излиза на всяко четвърто представление, в друга някоя

пиеса може да излиза примерно 80 % от спектаклите той, а 20% дубльорът. Това се прави навсякъде. Това впрочем важи и за съветските театри – и там така правят.

Никъде го няма това – имам право на 50 % от спектаклите. И това е в интерес на заетостта на актьорите, защото много често се случва някой актьор, който е малко зает, по този начин да може донякъде да си уравновеси своята заетост.

Всичкото това го казах просто като информация.

А сега да си кажа мнението. Според мене това е и по-правилно. Ако тези закони на нашия театър се нарушат, от това ням да загуби никой нищо. Напротив, ето виждате, и другите изказах такова становище.

Но има една много сериозна пречка – това е начинът, това е погледът, това е отношението на нас в художествения съвет към тези въпроси.

И веднага ще кажа – какво значи това, че комитетът създал правилник, според който всеки артист можел да поиска всяка роля и даже ако не му разрешат, можел да се яви. Знам, че има такова нещо в правилника. Но, вярвайте ми, това не е съвсем добре. Много често се случва, а такива случаи имах и аз в една пиеса, която имаше голям успех – "Мария Стюарт", аз станах причина на 15-ия спектакъл да не се играе поради опасността в нея да навлязат още няколко изпълнители и изпълнителки, които съвсем, аз не искам да кажа, че всички, които участвуваха в пиесата, играеха добре. Не. И аз също бях направил грешки там в разпределението. Въпросът е, че тия, които влизаха, които трябваше да влязат – не искам сега да соча имената – и като видях още кои влизат, аз предпочетох да не се играе пиесата. И това не само аз го предпочетох. Всички, целият художествен съ-

вет тогава го разбра.

Но това не гарантира, че художественият съвет ще разбере винаги такива случаи. Ние имаме много случаи, където съветът е гледал един изпълнител, който не се е справил добре, и въпреки това го е пускал поради това отношение вече - най-доброжелателно, но благодушно, което за съжаление ние често пъти допускаме и имаме често такива случаи.

Ето защо, ако това право на актьора - с три репетиции да се яви или дори без желанието на съвета и на съответния режисьор пред художествен съвет - остане, нека да остане. Но тогава вече е време да помислим за начина, по който ние трябва да се отнесем. Благодушното, християнското отношение не е най-доброто. Станиславски бил казал - кой ми го каза това? Ти Тони - ако някой в изкуството пада, ти го бълсни. И това го е казал Станиславски, който не може да бъде обвинен в липсата на хуманност.

Разбира се това, което сега цитирам, не се отнася за большинството от нашите артисти. Но понякога има такива случаи.

Никога нямаше нито Жени Божинова, нито Росица Данаилова да направят "Мария Стюарт"! И въпреки това, те стигнаха до най-високи места, за да влязат в писата. И когато разбрах, че вече няма начин да ги спра, аз предпочетох да се спре писата. Нима това е правилно?!

Той иска да каже, че изкуството не търпи благодушно, християнско отношение. И мисля, че е прав. Разбира се това, като го съчетаем със социалистическия хуманизъм, вече става много сложно.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: В изкуството милост няма. Това не е само за театъра. Това се отнася за всички видове изкус-

тва.

КРЪСТЪ МИРСКИ: Да.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг кой иска думата?

Др. Славова.

СЛАВКА СЛАВОВА: Само едно нещо искам да попитам. Ако се приеме едно такова нещо, което назва др. Мирски, което и аз предложих, как трябва да се процедира, за да започнем да речем от утре нататък...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Сега ще кажа.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО ИЗКАЗВАНЕ

Първо по въпроса, който беше поставен тук от др. Гиндева за дубльорствата и който има значение не само за тези несъществени дубльорства на комсомолците, но и за другите актьори.

Аз имам едно оправдание за себе си през този сезон, който тече, за това, че ние правихме много срочно неща, бяхме обвързани през всичкото време с едни срокове, които ни притискаха от всички страни – "Бяг", "Когато гръм удари" и "Дипломати" – и трите постановки, свързани с годишнина. Трябва да свърши едното в този момент, за да започне другото... Аз бях принуден да правя компромиси за вторите изпълнители, защото режисьорите се оправдаваха в такива случаи, че нямат време да ги подготвят, че всичко е много притеснено и т.н. И по тази причина, както беше миналата година и случаят с "Унижените и осъкърените", др. Филипов искаше да я прехвърли ^б от самния сезон. И след като това не можеше да се допусне, той каза, че не може да подготви вторите изпълнители.

Вторите изпълнители или вторите състави – както искате ги наречете – когато има втори състави, ще излизат заедно с първите. На премиерата ще излизат първите, на следващото представление ще излизат вторите. Това ще бъде практика от тук нататъка както за "Дипломати", ~~така~~ за Олби, ~~както~~ и за "Сенки".

От една страна, аз не искам да се притеснявам със срокове, защото именно бързането става причина за неосъществяване на дубльорството. Но от друга страна, ние в никакъв случай не трябва да губим темпо, защото ако не успеем да направим четири пиеси през сезона на голямата сцена и четири на камерната това означава, че ние няма да осигурим достатъчно заетост на актьорския състав. Мен този въпрос ме интересува изключително откъм тази страна.

Иначе трябва да ви кажа, че аз ще направя две големи постановки на голямата сцена през сезона и мога да бъда спокоен с това. Откровено ви го казвам. Никой няма да ме погне за това, Тогава ние ще имаме възможност спокойно да подгответим вторите състави и всичко да се изработи най-детайлно.

Съществува обаче другият въпрос – ние по такъв начин няма да можем да осигурим работа на актьорите. И поради това за мен оптималният резултат, към който трябва да се стремим за един сезон, това е четири постановки на голямата сцена и четири постановки на камерната сцена. Това е въпрос на едно сложно балансиране с режисьорите, у които има доста апетити, кръгът е доста затворен и ограничен. Не искам тук да прехвърлям кривите дърва на гърба на режисьорите. Нещата са сложни, комплицирани. Но очевидно ние ще трябва с общи усилия да търсим решаването им.

До голяма степен едно дубльорство, след като не излезе

тогава, когато излезе премиерата, нещата по-нататък вече се обезсмислят. Това дето миналата година през юни е била премиерата на "Унижените и оскърените", а пък сега тази година през юни ние ще вкарваме някакъв дубльор, е безсмислена история.

Тука в "Когато гръм удари" вкарваме Милена Атанасова без режисьор. Аз виках др. Пантелеев, разговарях с него и му казах, че го моля да дойде да види Милена Атанасова и да я въвде поне нея, понеже тя е абсолютно готова. Пантелей Пантелеев ми обеща, обаче не дойде. Той не е режисьор от нашия театър и аз не мога да го задължа. Но въпреки това се уговорихме с Черкелов и Милена Атанасова влезе.

Случаят с Росица Данаилова е друг. Росица Данаилова стига се е разхождала тука из театъра и иска среци с мене, след като тя трябва да има тези три репетиции с режисьора и художествен съвет да я гледа. Тя не е разпределена, тя е със заявление. И да не ме поздравява за тази работа! Създава тука не знам какви ситуации!

Аз разговарях също така с Пантелеев, казах му, че случият с Росица Данаилова е такъв.

Там има още един случай с Мила Падарева. Росица за "Душата на поета", а пък Мила Падарева има заявление за "Когато гръм удари". Пантелей Пантелеев ми се изпълзна. Той е обещал даже на Мила Падарева, че ще направи една репетиция с нея да види как е, но ще се съгласите, че аз без режисьор мога да вкарвам ~~и~~ по-второстепенни роли. Обаче в една роля като тази на Росица Данаилова или на Мила Падарева без режисьор аз не мога да вкарвам. Който може да го направи, да заповядда.

Та мисълта ми е, че ние ще преследваме оствъщяването на дубльорските изпълнения в момента, в който се реализира

премиерата - на следващото представление играят вторите изпълнители. Това е закон, от който аз няма да отстъпя! Ще го направим!

По-нататък - по втория въпрос около тези прословути дубльорства пак, за които аз искам да кажа няколко думи.

Това за мене е най-главоболният въпрос - ангажираността на трупата. Този театър има по-тежки проблеми, но най-главоболният от гледна точка на това, че ежедневно ~~не~~ занимават с него, това е въпросът за заетостта главно на дамския състав в театъра.

Искам да ви кажа, че в "Сенки" беше включена Лили Попиванова, която, откакто аз съм тук, не е получавала роля, което си има своето значение.

Елена Виденова, която дойде насъкоро, няма почти нищо. Също не е получавала роля. Защото това дубльорство, което има в "Унижените и осърбените", или другото, за което говори Валя Гинdeva тук, става въпрос главно за "Проститутка-красавица", това изобщо не е. Така че тя тук получава възможност, въпреки че др. Мирски не я познава и ние с него говорихме изрично и той, въпреки своето желание го направи това, защото не я познава. Не от нежелание, даже не става въпрос за нежелание. Но прави един жест поради това, че се споразумяхме с него да ѝ дадем възможност на тази млада актриса.

Във "Всичко е свършено" - тази писса на Олби...

КРЪСТЬО МИРСКИ: Тука и Ангелина Сарова също е заета, която отдавна не е имала.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да и Ангелина Сарова също. Аз ще кажа.

За "Всичко е свършено" др. Добчев беше представил един

предложение с три актриси от най-заетите и с трима актьори от най-заетите, което аз категорично отклоних, разбрахме се с литературното бюро, и в резултат на един разговор той промени, обърна наопъки своята концепция, своето решение. Аз предполагах че той ще се съобрази с желанието, което беше изразено тук. Но искам да ви кажа, че това също беше въпрос на стремеж и борба на ръководството да бъдат включени в тази постановка хора, които не са достатъчно или пък не са никак ангажирани.

Славка Славова, след като не стана ролята с "Когато гръм удари", не е получавала друга роля освен в "Големанов". Т.е. от незаетите актриси.

В "Душата на поета" аз не го броя. Това е нещо много малко.

Виолета Минкова от дълго време не е получавала никаква роля ~~в~~ "Всичко в градината". 150 представления има "Всичко в градината".

ОБАЖДАТ СЕ: "Клонка".

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, и "Клонка".

Росица Данаилова и Дора Глинджева са също случаи, които са известни.

Дора Глинджева пък абсолютно нищо не е получавала. Тя играе само във "Всичко в градината".

Росица Данаилова е също една малко заета актриса.

Георги Раданов също не е от много претоварените тук в театъра.

Мария Стефанова, за която тук съществува убеждението, че тя влиза от постановка в постановка, и даже си спомням, че на едно събрание беше казано доста злобно по неин адрес, че "мястото на Мария Стефанова в тази трупа не беше празно", друг-

гари, също не е заета.

Аз нямам никакви пристрастия трябва да ви кажа. Но когато помислих - Добчев я предложи, аз не съм я предлагал ней специално, може би защото тя е от Пловдив - къде е заета Мария Стефанова, оказа се, че тя е заета в "Лес", което ние не играхме миналия сезон, и в "Големанов" и сега в едно дубльорство в "Клопка".

ОБАЖДАТ СЕ: В "Душата на поета".

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, в Душата на поета".

Мисълта ми е, че апетитите и на Добчев в случая, към когото трябва да се отнесем с едно разбиране, да вика тука актриси, скoито той смята, че най-добре и най-лесно ще реши творческата си задача, не бяха удовлетворени и той беше отклонен от тях.

В същото време ние трябва да мислим и за человека, който идва тук да прави нещо. Иван Добчев е един млад режисьор, позваш се с името на един от най-перспективните хора в нашата режисура. И когато аз съм решил да го поканя в този театър да направи една постановка, съобразявам се също така със това, което е в негов интерес, грубо казано, освен интереса на театъра защото той трябва да има възможност да осъществи намеренията си, да се защити добре на сцената на този театър, който има един много специален актьорски състав - специалан в смисъл и много добър, и много труден за работа. Да не навлизам в тези сфери.

Така че тук се полагат всички усилия да се защищават интересите на нашата актьорска трупа пред режисьорите и от нашия театър, и които идват отвън. И в някои случаи трябва да приемем, че не всичко е във възможностите.

По въпроса за дубльорството старшинство. Такъв закон не съществува. Никъде няма писан такъв закон. Аз приемам това становище, което се изразява – след консултация, разбира се като се прави необходимото с режисьорите, че е редно еди коя си актриса да отиде напред. Но при положение, че режисьорът не е съгласен, аз приемам тази практика – да се включва по-старша актриса или по-старши актьор като дубльор при негово съгласие.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Бих искал да направя едно допълнение. Първо споделям становището на др. Мирски и на др. Славова. Бих искал да кажа, че в такъв случай ролята на художествения съвет нараства и трябва да придобие тези функции, които досега съществуваха, като мозък на театъра.

Чини ми се, че в последната година този мозък малко поомекна в този смисъл, че откакто сте вие тук, другарю директор, списъкът на художествения съвет е един и същ, съставът е един и същ, хората, които продължават да не идват, са също един и същи. Ако се погледнем коя присъствува, това сме само един и същи хора.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Като се върнем от Москва, ще го оправим това.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Мисълта ми е, че е време и по години да се помисли за комплектуването на нов художествен съвет. С това не искам да кажа, че трябва да се подмени целият художествен съвет, но да се помисли за едно заложаване на този орган.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Аз бих искала да попитам относно тези хора, които ги споменах и които са имали вече дадени дубльорства, дали ще се направи нещо до края на сезона да излязат или те просто ще бъдат отхвърлени от тези дубльорства.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Там, където има възможност да

се осъществят тези неща, ние ще разговаряме, ще се осъществят.
Където няма, няма да се осъществят.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Аз тогава искам да помоля там, където не може да се осъществят, да бъде обявено официално, защото тез хора се вълнуват, страдат.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ще бъдат информирани.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА: Да, да бъдат информирани, за да не се получават такива неща.

СЛАВКА СЛАВОВА: Ако може да се прибави в това число и Славчо Митев, който беше съвършено готов за "Когато гръм уда-ри".

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Други бележки? Няма.

Приключваме с това.

/Заседанието бе закрито в 17,55 часа/

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/з.д.к. Д. Фучеджиев

СТЕНОГРАФ:

/Л. Лазов/